

19.9.2024

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Länsisataman alueen katujen ja puistojen suunnitelma- luonnoksia esillä

Palautteet katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksista (esillä 14. – 27.8.2024)

Tähän muistioon on kerätty tiivistelmä Länsisataman alueen katu- ja puistosuunnitelma-
luonnoksien esillä olon aikaisesta vuorovaikutuspalautteesta. Suunnittelu koskee seuraava
alueita:

- Neptunuksenkatu
- Neptunuksenkuja
- Barbadoksenkatu välillä Neptunuksenkuja-Tulimaankatu
- Samoankuja välillä Neptunuksenkatu-Tulimaankatu
- Tongankuja välillä Neptunuksenkatu-Tulimaankatu
- Neptunuksenpuisto

Katujen ja puistojen suunnittelu perustuu voimassa oleviin asemakaavoihin. Tehtävillä
muutoksilla mahdollistetaan asemakaavoitettujen kortteleiden ja yleisten alueiden raken-
taminen.

Tiedote katu- ja puistosuunnitelmien esillä olosta on lähetetty 10.7.2024 Jätkäsaari-seura
ry:lle sekä lehtiin. Suunnitelmaluonnoksien esillä olosta on julkaistu tiedote Helsingin
Uutisissa 14.8.2024. Katu- ja puistosuunnitelmaluonnokset olivat esillä Helsingin kaupun-
gin verkkosivulla osoitteessa www.hel.fi/suunnitelmat 14. – 27.8.2024 välisenä aikana.
Mahdolliset kommentit suunnitelmiin pyydettiin toimittamaan 27.8.2024 mennessä. Säh-
köpostilla saatiin kolme (3) palautetta määräajassa.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksista saadut palautteet:**Palaute:**

Mielestäni puistosuunnitelma on laadukas ja sopii hyvin alueelle. Toivoisin, että viihtyisyyttä ja laatua tuovista elementeistä ei tingitä jatkosuunnittelussa tai toteutuksessa. Usein vaikuttaa olevan niin, että kaikesta "kivasta" luovutaan kustannusten vuoksi tai ilkeällä pelossa.

Toivoisin myös, että jalankulun ja pyöräilyn turvalliset olosuhteet huomioidaan toteutuksessa. Hyväntoivonpuiston ongelmana on, että siellä autoillaan kohtuuttoman paljon. Mielestäni puistot pitäisi suunnitella niin, että sinne pääsevät autolla sujuvasti ainoastaan puiston huoltoon oikeutetut ja pelastuslaitos. Yksinkertainen aukaistava puomi voisi vaikuttaa jo paljon asiaan.

Vastaus:

Neptunuksenpuisto poikkeaa Hyväntoivonpuistosta sen sijainnin ja kulkureittien osalta. Neptunuksenpuisto sijoittuu rantaan, eikä sen läpi ole kulkuyhteyksiä muille alueille, mikä vähentää merkittävästi riskiä, että autoilijat käyttäisivät puistoa läpiajoreittinä. Tämä eroavaisuus on keskeinen syy siihen, miksi emme näe tässä vaiheessa tarpeelliseksi asentaa puomeja, jotka voisivat haitata pelastuslaitoksen tai huoltoliikenteen sujuvaa pääsyä puistoon.

Mikäli kuitenkin ilmenee, että läpiajoa tai muuta epäasiallista kulkua tapahtuu, voimme harkita puomien tai muiden esteiden asentamista jälkikäteen. Pyrimme näin varmistamaan, että puisto säilyy viihtyisänä kaikille käyttäjilleen ilman, että tarpeettomasti vaikeutamme sen käytettävyyttä.

Palaute:

Ranta on suunnitelmissa kauttaaltaan pystyseinämiä. Rantaan on sijoitettava vähintään minimaalinen levähdyspaikka, esim. kiviluotoina kuten Kalasatamassa, vesilinnuille ja veden varaan joutuneille eläimille, joka toimii myös saavutettavana vesilähteenä muillekin linnuille ellei minkäänlaista rantaluiskaa ole mahdollista toteuttaa. Tässä suhteessa vaihtoehtoiselle niukkuuden ja epähygienian tarjoamiselle täytyy olla erittäin hyvä syynsä?

Suunnitelmissa on jonkin verran matalien pensaiden ohella korkeita, mitä nämä ilmaisu tarkoittavatkin. Valitettavasti suurempien skaalautuvien piirrostenne avautuminen on hyvin sattumanvaraista eikä pysty näkemään yksityiskohtia kunnolla. On varmistettava että alueella on myös varpusille talvehtimiskelpoisia pensaita, oksarakenteeltaan riittävän tiheitä ja tuuheita. Suunnitelma olisi hyvä toteuttaa siten että mahdollinen lintujen talvi-ruokintakin huomioidaan. Hyödyllistä olisi a) sijoittaa pensaita myös erilleen välittömistä ihmistoiminnoista, b) tuulettomaan sijaintiin, ja c) esim. korkeita alhaalta avoimia pensaita tai pensaiden ja puiden yhdistelmiä siten että ruokintalaitteita ei ole tarve sijoittaa suoraan tiheimpiin pensasiin vaan ripustaa tukevalle oksalle riittävän etäälle mutta kuitenkin varsinaisesti suojaa antavien pensaiden välittömään yhteyteen, ja d) tämä turvallisella etäisyydellä katalimmista lasipinnoista joita ei pitäisi olla muutenkaan. Hyvälläkään suunnitelmalla ja toteutuksella ei voida korvata sitä jos ihmiset toimivat huolimattomasti, tai heidät tahallisella, tarkoituksellisella ja järjestelmällisellä toiminnalla painostetaan toimimaan

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

huolimattomasti, mutta siten voidaan antaa mahdollisuus erilaisten toimintojen yhteensovittamiselle.

Rantapuistoalue tulee olemaan tärkeä käytävä siirtymissä vesialuetta ympäröivien viheralueiden välillä joten muiden turvallisuustekijöiden ohella myös valosaasteeseen on kiinnitettävä huomiota.

Vastaus:

Neptunuksenpuiston ranta on suunniteltu kiviverhoiltuna rantaluiskana, ei pystyseinäisenä rantamuurina. Alaosastaan kiviverhoiltu rantaluiska on kaltevuudeltaan vaihteleva. Ylempanä luiska jatkuu kasvillisuuspinnoitena ja dynimäisesti kumpuilevana. Rantaluiska on saavutettavissa myös mm. vesilinnoille. Samoankujan päätteeseen tehdään astinkiviä jotka mahdollistavat veden äärelle pääsyn helposti. Luiska rakennetaan kiviverhoiltuna, jotta se kestää paremmin aaltoilua eikä eroidu.

Alueen kasvillisuussuunnittelu on aloitettu, mutta varsinaisia lajivalintoja ei ole tehty. Lajivalinnat tehdään seuraavassa suunnitteluvaiheessa. Puiston istutetaan lehti- ja havupuita, yksittäispensaita sekä eri korkuisia lehti- ja havupensaita. Puiston kasvillisuus noudattelee luonnonrantojen kasvillisuuden vaihtelusta. Rannimmaisena on yksittäispensaita ja muutamia puita. Adun varressapuustoa ja pensaita on runsaammin. Puut ja pensaat on pyritty monin paikoin sijoittamaan kumpujen sisämaan puoleisiin luiskiin. Neptunuksenpuisto on niittyvaltainen puisto. Puiston ainoa nurmialue sijaitsee korttelin 20089 lounaispuolella. Nurmialueella on pensasraitoja ja puita. Istutuksista tulee vaihtelevia ja monilajisia.

Puistoalueella ei ole lasipintoja ja lähimmät tulevien rakennuksien ikkunapinnat sijaitsevat katualueen toisella puolella.

Neptunuksenpuiston valaistavat alueet ja niiden valaistustasot suunnitellaan kaupungin ulkovalaistuksen ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti niin, että niiden päätehtävät täyttyvät (valaistuksen tarkoituksena on liikenneturvallisuuden lisäksi parantaa viihtyisyyttä sekä yleistä turvallisuuden tunnetta). Puiston pääraitti valaistetaan pollarivalaisimilla, jotka sijaitsevat puistoraitin kadun puoleisessa reunassa. Samoankujan päätteeseen kivetty alue valaistetaan pylväisvalaisimilla. Keinovalon mahdolliset haitalliset vaikutukset pyritään minimoimaan mm. häiriövalon osalta kiinnittämällä huomiota valaisimien asianmukaiseen sijaintiin, valonjakoon, suuntaukseen ja rakenteeseen. Lisäksi kaupungin ulkovalaistuksen ohjausperiaatteeseen kuuluu valaistustasojen himmentäminen hiljaisen liikenteen aikoina (yleensä siis öisin).

Palaute:

Yleistä puistosuunnitelmasta

Neptunuksenpuiston tunnusomaisia piirteitä ovat puiston lounaiskulman näköalatasanne ja lähellä merenpinnan tasoa sijaitsevat kävelyreitit. Erityisesti näköalatasanne on hyvä elementti ja vastaa paikalliseen tarpeeseen, sillä saaren lounaiskulma on osoittautunut suosituksi katselu- ja kuvauspaikaksi. Vaikka oleskelu- ja kulkualueiden sijoittaminen lähelle vesirajaa on kiintoisa piirre, Jätkäsaari-seura kehottaa kuitenkin harkitsemaan näiden alueiden korkeusasemaa uudelleen, kun puistosuunnitelmassakin todetaan alueen alttius aallokelle. Nykyisen puistosuunnitelman mukaiset kävelypolut ja alin näköalatasanne sijaitsevat varsin lähellä ylintä tulvavesirajaa ja jopa osin sen alapuolella, mikä

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

vaikeuttaa kyseisten alueiden kunnossapitoa ja heikentää niiden ympärivuotista käytettävyyttä. Tulvavesialttius on myös turvallisuusriski. Seura suosittelee myös harkitsemaan porraskelmien lisäämistä kaltevaan lohkokiviseen rantamuriin säännöllisin välimatkein turvallisuuden lisäämiseksi.

Lisäksi Jätkäsaari-seura huomauttaa, että Jätkäsaaren puistoihin on toivottu jo pitkään ulkokuntoilulaitteita, kuten myös viimeisimmällä OmaStadi-kierroksella. Ulkokuntoilupaikka tulisi sisällyttää jonkin alueelle rakennettavan puiston puistosuunnitelmiin. Kioskivauruksen lisäksi puistoon tulisi lisätä myös mahdollisuus sähkö- ja vesi-liitäntöille esimerkiksi tapahtumia ja tilapäistä kioskimyyntiä varten.

Puhtaanapito

Jätkäsaari-seura kiittää puistosuunnitelmaa puiston puhtaanapidon huomioimisesta. Eri-tyisesti koirakäymälät ovat tarpeellinen lisäys lemmikkivaltaisessa kaupunginosassa, jossa koirapuistoja on tarpeeseen nähden liian harvassa. Koirakäymälöitä tulisi kuitenkin olla myös Tulimaankadun sisäänkäynnin kohdalla. Myös ihmisten yleistä käymälää tulisi harkita puistoon, kuten Saukonpaadenpuiston osalta jouduttiin toteamaan jälkikäteen. Jätkäsaari-seura katsoo, että jäteastioita tulisi olla puiston pääväylien risteysten kohdalla, ja niiden tulisi olla malliltaan sellaisia, että linnut ja tuuli eivät pääse levittämään jätteitä astiasta. Puiston luoteis-kaakkoissuuntaisella sivulla tämä periaate toteutuu jossain määrin. Koillis-lounaissuuntaisella laidalla jäteastioita ei sen sijaan ole riittävän tiheästi, vaan jäteastioita tarvitaan myös Tulimaankadun risteykseen sekä Tulimaankadun ja näköalatasanteen välille.

Vastaus:

Neptunuksenpuiston ja ympäröivien katujen suunnittelua varten on teetetty aaltoilun ja turvallisten rakentamiskorkeuksien selvitystyö erikseen konsulttityönä. Puistoon suunnitellut kerkedet ja kulkureitit on suunniteltu tarkastelun pohjalta. Neptunuksenpuiston alempi reitti jää tulvakorkeuden alapuolelle, sama periaate toistuu myös muissa alimmissa ranta-osuuksissa ympäri kaupungin. Puiston pääreitti on 2,5 m leveä kivituhkaraitti, joka on vähintään kolme metriä keskimerenpinnan yläpuolella. Alempana niittyalueella ja osan matkaa kivisessä rantaluiskassa kulkeva astinkivipolku on noin metrin levyinen. Puistoa rajaavat Neptunuksenkatu ja -kuja ovat noin 3,5 – 5,0 metriä merenpinnan yläpuolella ja puisto viettää meren suuntaan vaihtelevilla kaltevuuksilla. Puistossa on jyrkkyydeltään ja korkeudeltaan vaihtelevia dyynimäisiä maastonmuotoja. Rantaluiskan kaltevuus vaihtelee välillä 1:3,7-1:10. Neptunuksenpuiston ranta on suunniteltu kiviverhoiltuna rantaluiskana, jonka koskeusasema vaihtelee, yleistä kulkua rantaan ei haluta ohjata turvallisuussyistä johon ehdotettujen portaiden suunnittelu ohjaisi. Näköalatasanteen porrastuvia korkeus-tasoja tarkastellaan seuraavan suunnitelmaehdotuksen laatimisen yhteydessä tarkemmin.

Puistoon on suunniteltu tapahtumasähköpiste ja erillisen juomavesipisteen sijoittamista puistoon harkitaan jatkosuunnittelussa. Liikkuvaa kioskia varten ei suunnitella/toteuteta vesiliitäntää, kaupungin yleisen käytännön mukaisesti.

Koirakäymälöiden sijoittuminen tarkastellaan palautteen perusteella.

Kaupunkikäymälöiden (CityWC) kaupunkitasoinen verkostotarkastelu on tehty ja sitä tarkastetaan parhaillaan Jätkäsaaren osalta parhaillaan. Kaupunki investoi uusiin käymälöihin kaupunkitasoisesti noin 1kpl/vuosi. Yksittäisissä puistosuunnitelmissa ei päätetä ves-

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

sojen sijoittelua vaan ne tarkastellaan verkostollisesti. Puistosuunnitelman roskisten sijoittuminen + määrä ja malli käydään alueen kunnossapitäjien kanssa läpi.

Projektinjohtajat

Katariina Verkamo ja Petra Rantalainen

Tiedoksi

Palautteen antajat, kartta.hel.fi